

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปรัชญาการศึกษาของเพลโต
ผู้เขียน นางสาวรุสนีย์ การิอุมา
สาขาวิชา ปรัชญา
ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาวิเคราะห์ ทัศนคติและสังเคราะห์ปรัชญาการศึกษาตามทัศนะของเพลโต ด้วยวิธีการวิจัยเอกสาร (documentary research method) ซึ่งผลของการวิจัยอาจสรุปได้ดังนี้

1. ปฐมฐานปรัชญาการศึกษาตามทัศนะของเพลโต : ปรัชญาการศึกษาของเพลโตมีปฐมฐานมาจากแนวคิดทางอภิปรัชญาเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์แบบทวินิยม กล่าวคือ การพัฒนาฝึกหัดด้านกายภาพหรือร่างกาย (สสาร) และจิตวิญญาณ (อัสสาร) ตามหลักบูรณาการแบบองค์รวมหรือเอกภาพ ทัศนะดังกล่าวเป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนฐานของความเชื่อในเรื่อง **แบบ (Form)** ซึ่งเพลโตถือว่าเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์เป็นสากล เมื่อมนุษย์สามารถพัฒนาจิตวิญญาณให้สมบูรณ์พร้อมแล้ว ก็สามารถหยั่งเห็น หรือค้นพบโลกแห่งแบบ นั้นได้ ดังนั้น การศึกษาตามทัศนะของเพลโตจึงเป็นกระบวนการที่ฝึกฝน และพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย ซึ่งเป็นส่วนทางกายภาพหรือชีวภาพ และด้านจิตใจซึ่งเป็นส่วนของจิตวิญญาณ ทั้ง 2 ด้านนี้ต้องได้รับการพัฒนาให้มีความสมดุลและเป็นเอกภาพ ภายใต้อิทธิพลของทั้งทางสังคมและทางธรรมชาติ ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพหรือการเรียนรู้และหล่อหลอมพฤติกรรมของมนุษย์ โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคคล ที่พึงประสงค์ 3 กลุ่มคือ มวลประชา ทหารหรือข้าราชการ และราชาปราชญ์ ฝ่ายหลังเป็นทั้งปรัชญาเมธีและนักปกครอง นักบริหารที่เก่งและดี เพราะเป็นผู้มีคุณธรรม 4 ประการ คือ พอดิ กล้าหาญ ปัญญา ยุติธรรม ซึ่งถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดในการที่รัฐจัดการศึกษา เพื่อให้ได้บุคคลที่พึงประสงค์ของสังคมหรือนครรัฐ

2. ปรัชญาการศึกษาตามทัศนะของเพลโต : กระบวนการทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน สถานศึกษาหรือการบริหารการศึกษา เหล่านี้ต้องดำเนินไปภายใต้การควบคุมอย่างเคร่งครัดของรัฐ ทั้งนี้ก็เพื่อให้กระบวนการทางการศึกษาดังกล่าวมี ประสิทธิภาพสูงสุด และดำเนินไปได้ตรงตามเป้าหมายที่รัฐได้วางไว้ ดังนั้น รัฐจึงมีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาขึ้นเพื่อบริการแก่พลเมืองอุทมรัฐ โดยมีผู้ปกครองรัฐหรือราชาปราชญ์เป็นผู้ดำเนินการเรียนการสอน และบริหารการศึกษาตามวาระการปกครองนครรัฐ การบริหารการศึกษา มีลักษณะแบบสั่งการ โดยแบ่งหลักสูตรออกเป็น 4 ระดับด้วยกัน คือ ระดับประถมศึกษากำหนดให้ศึกษาวิชาดนตรี (วรรณคดี, ประวัติศาสตร์, เพลง) คณิตศาสตร์เบื้องต้น, กายบริหาร ระดับมัธยมศึกษา จะศึกษาคณิตศาสตร์ (เลขคณิต, เรขาคณิต, เรขาคณิตรูปทรง) ดาราศาสตร์, วิทยาศาสตร์ดนตรี ระดับอุดมศึกษา ศึกษาวิชาภาษาวิธี และสุดท้ายเป็นการฝึกงานเกี่ยวกับการบริหารบ้านเมือง ส่วนวิธีสอนนั้น เพลโตใช้การสอนแบบบรรยายและการถามตอบ

โดยสรุป การศึกษาตามทัศนะของเพลโตเป็นปฐมฐานหรือปัจจัยหลักในการสรรค์สร้างคนดีและคน
เก่ง ซึ่งเป็นรากฐานของสังคมและรัฐที่ดี อันจะนำไปสู่ศานติสุขของมวลชนในที่สุด

Thesis Title	Plato's Philosophy of Education
Author	Rusnee Kareeuma
Major Program	Philosophy
Academic Year	2003

Abstract

This Thesis has an aim to analyze, interpret and synthesize Plato's philosophy of education by means of a documentary research method. The findings were as follows.

1. The foundation of Plato's philosophy of education : his philosophy of education is metaphysically based on dualism of human nature, consisting of body (physical objects) and mind or soul (spiritual beings) in accord with holistic or integrative approach. His view obviously rests on the concept of Form or Idea which is considered as a priori substantial form. When a human being is developed in balance both physically and mentally or spiritually, he is enlightened and intuitionalized to realize the world of Form. Thus the education as conceived by Plato is the interactive process through which a human being can be trained and developed both physically and mentally or spiritually in equilibrium as well as integration between the two under the environments both social and natural, which are necessary conditions for the cultivation of human potentials or socialization. The process is so done as to win groups of qualified persons, consisting of the masses, the military and the philosopher kings, of whom the last one is the best one who is considered to be the wise man as well as the well-rounded administrator as he holds four cardinal virtues, namely, temperance, courage, wisdom and justice, all of which are together the topmost goal of the education for a good citizen of a society or city-state.

2. Plato's educational philosophy : educational processes, whether curriculum, learning and teaching process, house of learning or educational administration, all of which must be, according to Plato, run and controlled absolutely by

the state as to do it effectively. Therefore the state has the upper hands over the other agencies in running the public houses of learning in order to provide the citizens of the city-state with the educational services under the full responsibilities of the philosopher king and his associate bureaucrats within a period of the clearly defined terms in the office. Education administration is a bureaucratic model. The curriculum consists of four levels of study, that is, the first focuses on musics (litterateur, history, music) mathermatic basic, gymnastic. The second concentrates on mathermatics (arithmetic, geometry, solid geometry) harmonics, The third on dialectic and fourth on internship for state administration. The teaching method favoured by Plato is that of lecture and dialogue.

In a nutshell, the education promulgated by Plato is the topmost foundation or necessary condition for socializing good and excellent citizens who in return will make up a good society and state, both of which by and large stand for a better or peaceful living of the city state's citizens.